

18.02.2021

Viac na siacplus.sk

OBSAH

Univerzita P.J. Šafárika v Košiciach

1. Politológovia ku Kollárovmu odchodu: Dalo sa to čakať, prekvapením by bolo, keby neodišiel!

[17.02.2021; topky.sk; Domáce; 00:00; TASR]

2. KSK pripravil stratégiu na využitie vodíkových technológií v regióne

[17.02.2021; kosicednes.sk; Udalosti; 00:00; TASR / PT]

3. KSK pripravil stratégiu na využitie vodíkových technológií v regióne

[17.02.2021; dnes24.sk; RÝCHLE SPRÁVY; 15:17; redakcia]

4. KSK pripravil stratégiu na využitie vodíkových technológií v regióne

[17.02.2021; dnes24.sk; RÝCHLE SPRÁVY; 15:19; redakcia]

Fakulty a ústavy UPJŠ

1. Na preventívnu prehliadku by aj počas pandémie išlo viac ako 50 % ľudí

[18.02.2021; Lekárske listy; Onkológia; s. 15; mi]

Top informácie z rezortu školstva

1. Nové vetry. Gröhling nechce na školách večných riaditeľov

[18.02.2021; Hospodárske noviny; Spravodajstvo; s. 4; Mária Dvořáčková]

TEXTY

Univerzita P.J. Šafárika v Košiciach

1. Politológovia ku Kollárovmu odchodu: Dalo sa to čakať, prekvapením by bolo, keby neodišiel!

[17.02.2021; topky.sk; Domáce; 00:00; TASR]

BRATISLAVA - Dnes sa politická verejnosť prebudila do pomerne prekvapivého rána, keď svoj odchod z radov vládnych poslancov ohlásil Miroslav Kollár zo Za ľudí. To, prečo tak urobil, ako sa na to dá pozeráť a aká bude Kollárova budúcnosť sa rozhodli zanalyzovať politológovia Tomáš Koziak z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Michal Cirner z Prešovskej univerzity či Radoslav Štefančík z Ekonomickej univerzity v Bratislave.

Ako komentujete odchod poslanca Miroslava Kollára z vládneho klubu Za ľudí?

Koziak: Miroslav Kollár svoju nespokojnosť už prejavil niekoľkokrát a netýkala sa len protipandemických opatrení ale napríklad aj pri neúspešnej kandidatúre na predsedu strany Za ľudí. Už vtedy svoje ďalšie pôsobenie v tejto politickej strane komentoval dosť vážavo. Jednou nohou už bol z tejto strany von.

Štefančík: Pán Kollár sa dlhodobo prezentoval ako človek, ktorý síce vládu podporuje, ale nie za každú cenu. Takže v jeho prípade nejde vôbec o prekvapenie. Prekvapením by bolo skôr, keby túto vládu vydržal podporovať dlhšie.

Cirner: Bolo to otázkou času. Pán Kollár je muž s vnútornou integritou a pevnými zásadami, preto otvorene od začiatku vlastnú koalíciu a vlastnú stranu kritizoval. Ak si chcel zachovať tvár, v tomto marazme nemohol konať inak. Pohár pretiekol.

Vládny poslanec to už ďalej nemohol zniesť: Mám Matoviča plné zuby a končím!

Nespustil tento krok tzv. domino efekt odchodov (sú tu napríklad isté "tikajúce bomby" ako napríklad pán poslanec Martin Čepček, pani Jana Bittó Cigániková či pán Ján Benčík, odišla už aj pani Lucia Ďuriš Nicholsonová)?

Koziak: Tikajúcimi bombami by so to nenazval. Čepček bol na 3 mesiace suspendovaný z klubu OĽaNO nie z jeho vlastnej vôle, to je trošku rozdiel. Jeho aktivity nie sú v súlade s poslaneckým klubom OĽaNO. To, či on sa odtrhne nakoniec od OĽaNO je ťažké povedať. Momentálne skôr asi nie. Myslením je však blízky povedzme aj

niektorým odídencom od ĽSNS. Kollárov krok ale možno spustí lavínu toho, že aj koalíční poslanci začnú prejavovať svoju nespokojnosť podstatne hlasnejšie a smelšie ako doteraz.

Pán Benčík už je niečo iné. Veľakrát avizoval, že nie je spokojný s tým, ako sa OĽaNO v rámci koalície správa a ako funguje koalícia ako taká. Dáva to otvorene najavo pomerne často. V jeho prípade by ma ani neprekvapilo, keby sa vyhlásil za nezávislého poslanca, ale v tom prípade si viem predstaviť, že by nemal problém hlasovať s tými návrhmi, ktoré boli definované v programovom vyhlásení vlády. Ide podľa straníckej línie, len má problémy s vecami ako diplomovky a iné veci, ktoré nie sú v súlade s politickou kultúrou pána Benčíka.

Pani Bittó Cigániková je človek, ktorý si rád otvorene povie, čo si myslí. Niekedy to robí povedzme trochu uvážlivejšie, niekedy neuvážlivejšie. Bola to napríklad aj tá účasť na tlačovke spolu s europoslankyňou Nicholsonovou. Nemožno to zaradiť medzi uvážlivejšie výstupy, keď tam vlastne kritizovali pani Remišovú. Aj keď sa z toho vyvíňovala, prišlo mi to z jej strany trochu naivné, že nevedela, o čom bude brífing a čo Nicholsonová povie. Nemyslím si však, že by ona po tejto kritike zo SaSky odišla. Ona je politicky tak jasne definovaná, že si neviem predstaviť jej pôsobenie inde ako v rámci liberálov. Skôr si bude dávať pozor na svoje ďalšie vyjadrovanie.

Štefančík: Pán Matovič s týmto scenárom určite počítal, keď chcel za každú cenu zostaviť vládu s podporu ústavnej väčšiny v parlamente. Musel totiž rátať so scenárom, že všetky vládne strany sú mimoriadne nestabilné a po čase začnú rad radom korodovať. Keď bol Matovič prvýkrát súčasťou vládnej koalície, existencia vlády často visela na šnúrke od jeho gatii. A nakoniec tú šnúрку spolu s Richardom Sulíkom spoločne prestrihli. Podobná situácia by bola pre Matoviča nočnou morou. Matovič si totiž nevie predstaviť, že by mal v koalícii niekoho, kto by sa podobal jemu samému. Postupné odchody niektorých poslancov z poslaneckých klubov vládnych strán však môžu Matoviča dostať do situácie, ktorú kedysi svojim správaním s takou chuťou dožičil Ivete Radičovej.

Cirner: Do volieb z vládnych poslancov ešte určite nejakí odídu z koalície, ale pozrime sa na opozíciu. Rozpadol sa Smer a kotlebovci. Odchody sú prirodzené a budú sa diať v politike stále.

Zdroj: TASR - Michal Svítok

Čo sa týka budúcnosti pána Kollára, čo s ním teraz bude? Bude nezávislý, pridá sa k inej opozičnej strane alebo sa vzdá mandátu?

Koziak: V jeho prípade sú všetky možnosti v hre aj vzhľadom na to, že je primátorom Hlohovca a je dosť časovo vyťažený. Prichádzalo by možno do úvahy, že sa síce aj vzdá mandátu, no to mi príde najmenej pravdepodobné. Argumenty, aby zostal poslancom zrejme prevažujú.

Najpravdepodobnejšie je to, že zostane nezávislým poslancom. Povedal, že bude naďalej podporovať body, za ktoré hlasoval pri PPV. Určite nebude skákať do inej politickej strany, ktorá by bola mimo koalíčného tábora. Viem si predstaviť, že jediná politická strana, ktorá by preňho mohla byť zaujímavá, je Progresívne Slovensko. To je ale mimo parlamentu a nevieme, aká bude jeho budúcnosť. Myslím si, že zostane nezariadeným a bude podporovať návrhy, ktoré prichádzajú z koalíčného tábora. Určite ale bude slobodnejší a nebude viazaný žiadnou straníčkou a koalíčnou zmluvou. Možno to bude pre neho aj východiskom, že keď sa budeme blížiť k voľbám, tak potom sa bude rozhodovať o svojej politickej budúcnosti. Tie sú ale podľa mňa ďaleko.

Štefančík: Pán Kollár oznámil, že bude podporovať rozumné vládne návrhy, takže z tohto vyhlásenia nevyplýva, že by sa mal vzdáť mandátu poslanca. Pán Kollár je zároveň primátorom a každému primátorovi pomáha v komunálnej politike, ak je pri zdroji informácií. Určite sa neprikloní k opozícii, maximálne bude pôsobiť ako nezávislý poslanec

Cirner: Môžem iba hádať, podľa mňa si mandát ponechá a vo väčšine prípadov bude hlasovať v parlamente s vládnu koalíciou.

<https://www.topky.sk/cl/10/2061209/Politologovia-ku-Kollarovmu-odchodu-Dalo-sa-to-cakat-prekvapenim-by-bolo-keby-neodisiel->

[Späť na obsah]

2. KSK pripravil stratégiu na využitie vodíkových technológií v regióne

[17.02.2021; kosicednes.sk; Udalosti; 00:00; TASR / PT]

foto: Veronika Janušková

TASR / PT

Kontakt

office@kosicednes.sk

Zdieľať:

Na využitie vodíkových technológií je zameraná Vodíková stratégia Košického kraja, ktorá má pomôcť aj pri znižovaní množstva emisií oxidu uhličitého v regióne. Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja (KSK) sa ňou bude zaoberať na piatkovom (19. 2.) zasadnutí.

Keďže Slovensko zatiaľ nemá implementovaný národný vodíkový program a národná vodíková stratégia nie je dokončená, KSK je prvou samosprávou na Slovensku s takouto štúdiou. Informoval o tom v stredu Úrad KSK. Európska únia zaviazala členské štáty k znižovaniu emisií a do roku 2050 má aj Slovensko dosiahnuť uhlíkovú neutralitu.

„Táto téma je pre nás dôležitá aj preto, že na území nášho kraja sa vyprodukuje vyše 29 percent z celkových emisií oxidu uhličitého na Slovensku. Za roky 2013-2019 je to v priemere takmer 12,5 milióna ton CO₂ ročne. V rámci vodíkovej stratégie sme zmapovali možnosti, v ktorých je možné využívať vodíkové technológie. Ide

napríklad o zriadenie vodíkových čerpacích staníc či ekologickej hromadnej dopravy formou vodíkových autobusov na prímestských trasách," uviedol predseda KSK Rastislav Trnka.

reklamná správa

Jarná údržba vozidla

Nechajte si po zime skontrolovať svoje auto v Moris Slovakia a využite tak zľavy až do výšky 25% na

Zistite viac

Dokument navrhuje aj ďalšie konkrétne projekty, ktoré využívajú vodík ako obnoviteľný zdroj energie. Ide napríklad o zavedenie hybridných električiek, vybudovanie menších nabíjajúcich staníc na vodíkové bicykle či výstavbu energeticky sebestačného internátu pre študentov, ktorý by fungoval na princípe solárnych panelov a rovnako by využíval vodík.

Na príprave stratégie pracoval tím vedcov a expertov, primárne z Technickej univerzity v Košiciach (TUKE), **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ)** a Slovenskej akadémie vied (SAV).

„Vodíková stratégia pre Košický kraj mapuje potenciál využitia vodíkových technológií v priemyselných odvetviach kraja od výroby energie, dopravy a skladovania s využitím najmodernejších poznatkov z oblasti výskumu aj vývoja. Sú v nej navrhnuté konkrétne akčné kroky, ako by sme vedeli tento obnoviteľný zdroj energie lokálne využiť, aké ekologické projekty by sme dokázali zrealizovať a aký pozitívny dopad by to malo na kvalitu života a životné prostredie,“ povedal jeden z autorov Vladimír Zeleňák z **UPJŠ**, vedec roka 2018 na Slovensku.

významným obnoviteľným zdrojom energie, ktorý by sme vedeli využívať vo väčšej miere. „Ide o zelenú energiu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Aj preto Európska únia v súčasnosti kladie veľký dôraz na bezpečné, udržateľné a ekonomicky zaujímavé využitie vodíkových technológií a od členských štátov takisto očakáva konkrétne akčné kroky,“ konštatoval.

KSK si od stratégie sľubuje aj zvýšenie investícií a väčší záujem investorov o podnikanie na východe Slovenska v oblasti vodíkových technológií. Keďže EÚ v súčasnosti podporuje tieto technológie prostredníctvom rôznych fondov, KSK bude vďaka štúdií môcť využívať na jednotlivé projekty využitia vodíka práve európske štrukturálne fondy.

(TASR)

reklamná správa

Zaujalo vás niečo vo vašom okolí? Napíšte nám na tipy@kosicednes.sk

<https://kosicednes.sk/udalosti/ksk-pripravil-strategiu-na-vyuzitie-vodikovych-technologii-v-regione/>

[Späť na obsah]

3. KSK pripravil stratégiu na využitie vodíkových technológií v regióne

[17.02.2021; dnes24.sk; RÝCHLE SPRÁVY; 15:17; redakcia]

Košice 17. februára (TASR) - Na využitie vodíkových technológií je zameraná Vodíková stratégia Košického kraja, ktorá má pomôcť aj pri znižovaní množstva emisií oxidu uhličitého v regióne. Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja (KSK) sa ňou bude zaoberať na piatkovom (19. 2.) zasadnutí.

Keďže Slovensko zatiaľ nemá implementovaný národný vodíkový program a národná vodíková stratégia nie je dokončená, KSK je prvou samosprávou na Slovensku s takouto štúdiou. Informoval o tom v stredu Úrad KSK. Európska únia zaviazala členské štáty k znižovaniu emisií a do roku 2050 má aj Slovensko dosiahnuť uhlíkovú neutralitu.

“Táto téma je pre nás dôležitá aj preto, že na území nášho kraja sa vyprodukuje vyše 29 percent z celkových emisií oxidu uhličitého na Slovensku. Za roky 2013-2019 je to v priemere takmer 12,5 milióna ton CO2 ročne. V rámci vodíkovej stratégie sme zmapovali možnosti, v ktorých je možné využívať vodíkové technológie. Ide napríklad o zriadenie vodíkových čerpacích staníc či ekologickej hromadnej dopravy formou vodíkových autobusov na prímestských trasách,“ uviedol predseda KSK Rastislav Trnka.

Dokument navrhuje aj ďalšie konkrétne projekty, ktoré využívajú vodík ako obnoviteľný zdroj energie. Ide napríklad o zavedenie hybridných električiek, vybudovanie menších nabíjajúcich staníc na vodíkové bicykle či výstavbu energeticky sebestačného internátu pre študentov, ktorý by fungoval na princípe solárnych panelov a rovnako by využíval vodík.

Na príprave stratégie pracoval tím vedcov a expertov, primárne z Technickej univerzity v Košiciach (TUKE), **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ)** a Slovenskej akadémie vied (SAV). “Vodíková stratégia pre Košický kraj mapuje potenciál využitia vodíkových technológií v priemyselných odvetviach kraja od výroby energie, dopravy a skladovania s využitím najmodernejších poznatkov z oblasti výskumu aj vývoja. Sú v nej navrhnuté konkrétne akčné kroky, ako by sme vedeli tento obnoviteľný zdroj energie lokálne využiť, aké ekologické projekty by sme dokázali zrealizovať a aký pozitívny dopad by to malo na kvalitu života a životné prostredie,“ povedal jeden z autorov Vladimír Zeleňák z **UPJŠ**, vedec roka 2018 na Slovensku.

Ďalší spoluautor Maroš Halama z TUKE pripomína, že vodík je popri batériách významným obnoviteľným zdrojom energie, ktorý by sme vedeli využívať vo väčšej miere. “Ide o zelenú energiu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Aj preto Európska únia v súčasnosti kladie veľký dôraz na bezpečné, udržateľné a ekonomicky zaujímavé využitie vodíkových technológií a od členských štátov takisto očakáva konkrétne akčné kroky,“ konštatoval.

KSK si od stratégie sľubuje aj zvýšenie investícií a väčší záujem investorov o podnikanie na východe Slovenska v oblasti vodíkových technológií. Keďže EÚ v súčasnosti podporuje tieto technológie prostredníctvom

rôznych fondov, KSK bude vďaka štúdiu môcť využívať na jednotlivé projekty využitia vodíka práve európske štrukturálne fondy.

hol ima

<https://www.dnes24.sk/rychle-spravy/ksk-pripravil-strategiu-na-vyuzitie-vodikovych-technologii-v-regione-176047>

[Späť na obsah]

4. KSK pripravil stratégiu na využitie vodíkových technológií v regióne

[17.02.2021; dnes24.sk; RÝCHLE SPRÁVY; 15:19; redakcia]

Košice 17. februára (TASR) - Na využitie vodíkových technológií je zameraná Vodíková stratégia Košického kraja, ktorá má pomôcť aj pri znižovaní množstva emisií oxidu uhličitého v regióne. Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja (KSK) sa ňou bude zaoberať na piatkovom (19. 2.) zasadnutí.

Keďže Slovensko zatiaľ nemá implementovaný národný vodíkový program a národná vodíková stratégia nie je dokončená, KSK je prvou samosprávou na Slovensku s takouto štúdiou. Informoval o tom v stredu Úrad KSK. Európska únia zaviazala členské štáty k znižovaniu emisií a do roku 2050 má aj Slovensko dosiahnuť uhlíkovú neutralitu.

“Táto téma je pre nás dôležitá aj preto, že na území nášho kraja sa vyprodukuje vyše 29 percent z celkových emisií oxidu uhličitého na Slovensku. Za roky 2013-2019 je to v priemere takmer 12,5 milióna ton CO₂ ročne. V rámci vodíkovej stratégie sme zmapovali možnosti, v ktorých je možné využívať vodíkové technológie. Ide napríklad o zriadenie vodíkových čerpacích staníc či ekologickej hromadnej dopravy formou vodíkových autobusov na prímestských trasách,” uviedol predseda KSK Rastislav Trnka.

Dokument navrhuje aj ďalšie konkrétne projekty, ktoré využívajú vodík ako obnoviteľný zdroj energie. Ide napríklad o zavedenie hybridných električiek, vybudovanie menších nabíjajúcich staníc na vodíkové bicykle či výstavbu energeticky sebestačného internátu pre študentov, ktorý by fungoval na princípe solárnych panelov a rovnako by využíval vodík.

Na príprave stratégie pracoval tím vedcov a expertov, primárne z Technickej univerzity v Košiciach (TUKE), **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ)** a Slovenskej akadémie vied (SAV). “Vodíková stratégia pre Košický kraj mapuje potenciál využitia vodíkových technológií v priemyselných odvetviach kraja od výroby energie, dopravy a skladovania s využitím najmodernejších poznatkov z oblasti výskumu aj vývoja. Sú v nej navrhnuté konkrétne akčné kroky, ako by sme vedeli tento obnoviteľný zdroj energie lokálne využiť, aké ekologické projekty by sme dokázali zrealizovať a aký pozitívny dopad by to malo na kvalitu života a životné prostredie,” povedal jeden z autorov Vladimír Zeleňák z **UPJŠ**, vedec roka 2018 na Slovensku.

Ďalší spoluautor Maroš Halama z TUKE pripomína, že vodík je popri batériách významným obnoviteľným zdrojom energie, ktorý by sme vedeli využívať vo väčšej miere. “Ide o zelenú energiu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Aj preto Európska únia v súčasnosti kladie veľký dôraz na bezpečné, udržateľné a ekonomicky zaujímavé využitie vodíkových technológií a od členských štátov takisto očakáva konkrétne akčné kroky,” konštatoval.

KSK si od stratégie sľubuje aj zvýšenie investícií a väčší záujem investorov o podnikanie na východe Slovenska v oblasti vodíkových technológií. Keďže EÚ v súčasnosti podporuje tieto technológie prostredníctvom rôznych fondov, KSK bude vďaka štúdiu môcť využívať na jednotlivé projekty využitia vodíka práve európske štrukturálne fondy.

hol ima

<https://www.dnes24.sk/rychle-spravy/ksk-pripravil-strategiu-na-vyuzitie-vodikovych-technologii-v-regione-176048>

[Späť na obsah]

Fakulty a ústavy UPJŠ

1. Na preventívnu prehliadku by aj počas pandémie išlo viac ako 50 % ľudí

[18.02.2021; Lekárske listy; Onkológia; s. 15; mi]

Slováci na preventívne prehliadky chodia pravidelne. Za posledné dva roky uviedlo účasť na preventívnej prehliadke viac ako 73 % ľudí. Za hlavné dôvody pravidelnej návštevy lekára považujú dôležitosť pre zdravie (64 %) a včasnú liečbu ochorení (43 %).

Na plánovanú preventívnu prehliadku počas súčasnej pandémie by išla viac ako polovica opýtaných. Tieto závery priniesla novembrová vlna kontinuálneho prieskumu „Ako sa máte, Slovensko?“, ktorý dlhodobo sleduje postoje obyvateľov na Slovensku od vypuknutia pandémie koronavírusu v marci tohto roku. Dobrou správou je, že Slováci považujú prevenciu za dôležitú.

MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD. z Ústavu s očiarnou a behaviorálnou medicínou **LF UPJŠ** v Košiciach uviedla, že prieskum „Ako sa máte, Slovensko?“, ktorý realizuje prieskumná spoločnosť MNFORCE a komunikačná

agentúra Seesame v spolupráci so Sociologickým ústavom SAV, Ústavom výskumu sociálnej komunikácie SAV, a v tejto vlne aj Ústavom sociálnej a behaviorálnej medicíny **Lekárskej fakulty UPJŠ** v Košiciach, sa na prelome októbra a novembra pýtal Slovákov nielen na pravidelnú účasť na preventívnych prehliadkach, ale aj ich motivácie. Pravidelnú návštevu u lekára 64 % respondentov odôvodňuje jej dôležitosťou pre ich zdravie. Viac ako 66 % ľudí uviedlo, že preventívne prehliadky odhaľujú rizikové faktory ochorenia a takmer 67 % verí, že preventívne prehliadky odhalia včasné štádiá ochorenia. Viac ako polovica tiež tvrdí, že preventívne prehliadky môžu motivovať k zmene životného štýlu. Tiež viac ako 50 % respondentov sa vyhradilo voči tvrdeniam, že prevencia je len pre tých, čo majú zdravotné problémy, alebo že je hlavne pre ľudí starších ako 50 rokov.

Od prevencie Slovákov neodrádza ani pretrvávajúca pandémia koronavírusu. Viac ako polovica respondentov uvádza, že ak by mala istotu, že nestretne v čakárni chorých ľudí, išli by na preventívnu prehliadku aj počas pandémie. Podľa ľudí je kľúčom možnosť objednať sa na presný termín a dodržiavanie epidemiologických nariadení. Ľudia nechcú čakať. Viac ako 40 % respondentov hovorí, že by privítalo presné načasovanie preventívnej prehliadky nielen počas pandémie COVID-19, ale za každých okolností. Viac ako tretina opýtaných (34 %) by tiež privítala, ak by mohla preventívnu prehliadku a následné vyšetrenia absolvovať na jednom mieste, alebo ak by dostali pozvanie na preventívnu prehliadku priamo od lekára. Iba necelých 21 % respondentov prieskumu uviedlo, že v rámci preventívnej prehliadky boli informovaní o potrebných očkovaníach a iba 15 % dostalo poradenstvo o zdravom spôsobe života. Očkovanie je hlavný nástroj primárnej prevencie chorôb a jedno z nákladovo najefektívnejších dostupných opatrení v oblasti verejného zdravia, preto je dôležité sústrediť sa na zvyšovanie informovanosti v tejto oblasti. V edukácii verejnosti by okrem lekárov či regionálnych úradov verejného zdravotníctva mali hrať dôležitú úlohu aj zamestnávateľia. Informačné kampane sú jedným z nosných spôsobov, ako motivovať k podpore zdravia zamestnancov. Niektorí zamestnávateľia v súkromnom sektore sa chcú podieľať na zvyšovaní účasti dospelých na preventívnych prehliadkach a viesť dialóg aj s verejným sektorom, ako to robiť čo najkvalitnejšie a najefektívnejšie. Existuje viacero nástrojov, ktorými možno podporiť zdravý životný štýl a účasť na preventívnych programoch. 58 % opýtaných si myslí, že za pravidelnú účasť na preventívnych prehliadkach by ľudia mali byť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zvýhodnení. Naopak, iba 14 % súhlasí, že za neúčasť na preventívnych prehliadkach by mali byť pokuty. Preto by jednou z ciest mohla byť pozitívna motivácia ľudí, ktorou ich štát bude nabádať, aby upustili od zdraviu škodlivých návykov, alebo absolvovali preventívne prehliadky.

Jana Ježíková, štátna tajomníčka MZ SR, poukázala na to, že výsledky prieskumu pozitívne hodnotí aj Ministerstvo zdravotníctva SR. Je povzbudivé vidieť, že Slovenky a Slováci vnímajú potrebu starať sa o vlastné zdravie. Ide o pozitívny signál o účinnosti informačných kampaní a projektov zameraných na podporu primárnej prevencie chorôb. Úlohou rezortu je maximálne ich v tom podporovať. Prevencia je preto aj jednou z priorít, a to nielen v rámci programového vyhlásenia vlády, ale aj Národného integrovaného programu reforiem. Ministerstvo chce spolupracovať so všetkými organizáciami, ktoré podporujú vzdelávanie a informovanosť verejnosti. Za tri roky bol pozorovaný nárast v miere absolvovania preventívnych prehliadok, čo naznačuje, že ľudia začínajú vnímať dôležitosť prevencie a uvedomujú si, že nárok na ňu neudáva zdravotný stav ani vek.

(mi)

[Späť na obsah]

Top informácie z rezortu školstva

1. Nové vetry. Gröhling nechce na školách večných riaditeľov

[18.02.2021; Hospodárske noviny; Spravodajstvo; s. 4; Mária Dvořáčková]

VZDELÁVANIE

Minister chce obmedziť funkčné obdobie vedeniu, ktoré nenapreduje. Väčšiu moc v rukách budú mať samosprávy.

Mária Dvořáčková

Bratislava – Niekedy pracuje aj na úkor voľného času a rodiny. Má svoju školu rada a má k nej vzťah. Snaží sa ju stále budovať a posúvať. Riaditeľke Základnej školy Dudova v Bratislave Hane Závodnej sa tento mesiac začalo jej tretie päťročné funkčné obdobie. Ak by však vstúpila do platnosti nová legislatíva z dielne rezortu **školstva**, možno by už štvrtý raz nemohla kandidovať. **Minister Branislav Gröhling** chce totiž na školách, kde sú riaditelia zabetónovaní, nový vietor. A to tak, že im zákonnou zmenou umožní kandidovať maximálne trikrát. Kým samotní šéfovia škôl sú skôr proti časovému obmedzeniu, učitelia by ho skrátili ešte viac.

Problémom je aj vek

Aj samotný **Gröhling** priznal, že ide o kontroverznú tému. Z praxe si však jeho rezort všimol, že niektoré školy s dlhoročnými riaditeľmi stagnujú. „Prvých päť rokov prinášate nejaké zmeny, druhých päť rokov zmeny aplikujete, ony začínajú fungovať, tretiu päťročnicu si užívate plody svojej práce,“ opísal **minister**. Zároveň však uznal, že napríklad v Bratislavskom kraji existujú riaditelia, ktorí sú veľmi progresívni a chcú v budovaní škôl pokračovať. Práve im ponúka riešenie. „Zriaďovateľ môže povoliť, že sa riaditeľ môže prihlásiť do ďalšieho výberového konania,“ doplnil. Faktom je, že zákon dnes pôsobenie riaditeľa neobmedzuje, jediným limitom je maximálny vek 65 rokov. Podľa Viktora Križa zo Slovenskej komory učiteľov sú niektorí na čele školy aj 30 rokov a majú už aj takmer 70 rokov. Dobiaha im totiž funkčné obdobie, ktoré ešte môžu dokončiť. „Len v bratislavskej Petržalke máme polovicu škôl, kde majú riaditelia okolo 60 rokov a sú 20 až 25 rokov zabetónovaní vo funkcii,“ povedal pre HN. Vysoký vek riaditeľov na Slovensku potvrdzujú aj dáta. Podľa štatistík OECD je Slovensko

štvrtou krajinou v Európskej únii s ich najvyšším priemerným vekom – 52,5 roka. Samotnú priemernú dĺžku ich pôsobenia neeviduje ani **ministerstvo školstva**. Podľa Križa však **Gröhlingova** zmena neprinesie omladenie a novú krv. „Starosta je úplne neobmedzený panovník, pri vymenovaní riaditeľa má právo veta. A to sa ešte viac posilní,“ tvrdí. Komora učiteľov preto zvolila iný prístup. Stačili by jej len dve funkčné obdobia, a každé ďalšie by bolo možné len so súhlasom štyroch pätín všetkých členov rady školy, a nie na základe vôle starostu.

Hlavné slovo má starosta

Šéfa školy dnes totiž odobruje rada školy zložená z učiteľov, nepedagogických zamestnancov, rodičov a zo zástupcov zriaďovateľa. Navrhovaného riaditeľa následne musí odsúhlasiť starosta, primátor alebo župan. „Ak povie nie, rada školy opäť zasadne a môže navrhnúť toho istého človeka. Ak primátor opäť nesúhlasí, potom musí vymenovať komisiu, ktorá rozhodne,“ vysvetlil proces Pavel Ondek, predseda Odborového zväzu pracovníkov **školstva**. Zastáva preto názor, aby sa rekonštruovala rada školy a ponechalo sa neobmedzené funkčné obdobie riaditeľom. Proti **Gröhlingovmu** nápadu sa postavilo aj Združenie základných škôl. Podľa predsedníčky Aleny Petákovvej veľa riaditeľov až po druhom funkčnom období začína školu pretvárať na obraz, ako si predstavovali. „Nemá to byť o počte rokov. Má to byť o tom, čo riaditeľ dokáže urobiť pre školu, či ju dokáže posúvať, či si rozumie s personálom a či sú rodičia spokojní,“ odkázala pre HN. Aj riaditeľka Závodná, ktorá vyšla zo zamestnancov, potrebovala čas, aby sa zabehla. „Trvalo mi minimálne päť rokov, aby som spoznala celý mechanizmus, aby som sa zoznámila s legislatívou, aby som spoznala, čo si môžem dovoliť napláňovať,“ opísala s tým, že ak by cítila, že je vyčerpaná, prepustila by miesto niekomu inému.

Nemá to byť o počte rokov, ale o tom, čo riaditeľ dokáže urobiť pre školu.

Alena Petáková, Združenie základných škôl

Foto:

Minister Branislav Gröhling je presvedčený, že častejšia obmena riaditeľov prinesie do škôl nový vietor.

[Späť na obsah]